

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาพัฒนาการของหลักสูตรมัธยมศึกษาในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (historical research) โดยข้อมูลส่วนหนึ่งเก็บรวบรวมจากเอกสารและสิ่งตีพิมพ์ของหน่วยราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาหลักสูตร อันได้แก่เอกสารหลักสูตร เอกสารจากการประชุมสัมมนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร หนังสือราชการ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และกฎหมายต่าง ๆ รายงานการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าการใช้หลักสูตร ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้พัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษา โดยสรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัย มี ๔ ขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ ๑ ค้นหาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรจากวิทยานิพนธ์ หนังสือ วารสาร และเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการเสนอขอทำวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ ๒ รวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของหลักสูตรมัธยมศึกษาในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. กระทรวงศึกษาธิการ แยกตามหน่วยงานต่าง ๆ คือ
  - ๑.๑ ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ
  - ๑.๒ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ
  - ๑.๓ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ
  - ๑.๔ ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ
  - ๑.๕ กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
  - ๑.๖ หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

- ๑.๗ กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา
- ๑.๘ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
- ๑.๙ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๑๐ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่เป็นประธานกลุ่มโรงเรียน
- ๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ๓. สำนักงานประมาณ กระทรวงการคลัง
- ๔. สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ ๓ คัดเลือกเอกสารโดยผู้วิจัยจะพิจารณาความเชื่อถือได้และความถูกต้องของเอกสารแต่ละฉบับด้วยเกณฑ์การพิจารณาความระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งแยกเป็น ๒ เกณฑ์หลัก คือ

- ๑. เกณฑ์การพิจารณาภายนอก (external criticism or external appraisal) เป็นเกณฑ์ในการประเมินว่าเอกสารที่รวบรวมได้นั้นเป็นเอกสารที่แท้จริงหรือไม่ โดยมุ่งพิจารณาแหล่งที่มาของเอกสารและผู้เขียนเอกสารนั้น ๆ
- ๒. เกณฑ์การพิจารณาภายใน (internal criticism or internal appraisal) เป็นเกณฑ์ในการประเมินความน่าเชื่อถือของรายละเอียดในเอกสาร โดยมุ่งพิจารณาการสื่อความหมายของเอกสารว่า ชัดเจนและมีน้ำหนักน่าเชื่อถือเพียงใด

จากการศึกษาเรื่องการกำหนดเกณฑ์พิจารณาเอกสารตามแนวทางของ วิเศษ วิเชียร (๒๕๒๓ : ๑๐๒-๑๐๕) อรพินท์ คันธนะสุภะ (๒๕๒๒ : ๒๕-๓๐) และ (๑๕๖๔ : ๑๗๒-๑๗๓) ทั้งได้กล่าวไว้ในวรรณคดีที่เกี่ยวข้องตอนที่ ๕ เรื่อง การกำหนดเกณฑ์พิจารณาเอกสาร ผู้วิจัยนำมาดัดแปลงเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเอกสารให้เหมาะสมกับหัวข้อเรื่องดังต่อไปนี้

เกณฑ์ภายนอก จะพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ๕ เรื่อง คือ

๑. แหล่งที่มาของเอกสาร เป็นแหล่งปฐมภูมิหรือทุติยภูมิ และเป็นแหล่งที่เชื่อถือได้หรือไม่

๒. ผู้เขียนเอกสารคือใคร มีคุณวุฒิ ตำแหน่งหน้าที่อย่างไร และมีส่วนร่วมหรือเป็นที่ยอมรับกันในวงการนั้น หรือไม่

๓. เอกสารนั้นเป็นฉบับร่าง ฉบับจริง ฉบับแก้ไข หรือฉบับสำเนา และสามารถสืบค้นหาแหล่งอ้างอิงได้หรือไม่

๔. เอกสารนั้นเผยแพร่เมื่อไร

๕. เอกสารนี้มีวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่อย่างไร

เกณฑ์ภายใน จะพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ๕ เรื่อง คือ

๑. เนื้อหาสาระของเอกสารตรงกับหัวเรื่องหรือไม่

๒. ในเอกสารนั้นมีความตั้งใจจะบิดเบือนความจริง หรือความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนเอกสารหรือไม่

๓. ผู้เขียนเอกสารมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่เขียนหรือไม่

๔. ผู้เขียนเอกสารนั้นใ้กว้างตัวเป็นกลางหรือไม่ หรือได้รับอิทธิพลจากภายนอกอย่างไรบ้างในการเขียน

๕. เอกสารนั้นสื่อความชัดเจนหรือไม่ และข้อความในเอกสารมีความหมายที่แท้จริงอย่างไร

เมื่อพิจารณาเอกสารต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยรวบรวมมาด้วยเกณฑ์การพิจารณาข้างต้นปรากฏว่าได้เอกสารที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ สามารถนำมาวิเคราะห์หาข้อเท็จจริงตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

๑. เอกสารหลักสูตร ได้แก่ เอกสารต่อไปนี้

วิชาการ กรม. การประเมินผลการศึกษา เอกสารพัฒนาหลักสูตรประโยค

มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘. กรุงเทพฯ : หน่วย

พิมพ์และจำหน่ายศาสนภัณฑ์ (โรงพิมพ์การศาสนา), ๒๕๑๘

วิชาการ กรม. คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษา
ตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๘.

____. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑. ไม่ปรากฏ
สถานที่พิมพ์ และปีที่พิมพ์.

____. คู่มือการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
๒๕๒๑. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์, ๒๕๒๑.

____. แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑. ฉบับ
ปรับปรุงครั้งที่ ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
รุ่งศิลป์การพิมพ์, ๒๕๒๔.

____. ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และคำชี้แจงเพิ่มเติม เอกสารพัฒนา
หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๘.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๑๘.

ศึกษานิเทศก์ หน่วย, กรมสามัญศึกษา. การบริหารหลักสูตรโดยจุดประสงค์
(หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑). เอกสาร
โรเนียวเย็บเล่ม. ๑๘๘ หน้า.

ศึกษาธิการ กระทรวง. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์, ๒๕๒๓.

____. คู่มือประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช
๒๕๒๔. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๓.

____. กรมวิชาการ. คู่มือหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช
๒๕๑๘. เล่มที่ ๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมพุทธศึกษาทหารบก,
๒๕๑๘.

- ศึกษาธิการ กระทรวง. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลการ
ศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น สายสามัญ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑.
พระนคร : หน่วยพิมพ์และจำหน่ายศาสนภัณฑ์ (โรงพิมพ์การศาสนา),
๒๕๑๑.
- ____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๔. ๖ เล่ม. พิมพ์
ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : แผนช่างพิมพ์โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร,
๒๕๑๔.
- ____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.๑-๒-๓) พุทธศักราช ๒๕๐๓.
พิมพ์ครั้งที่ ๑. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๔.
- ____. หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น หมวดวิชาสังคมศึกษา พุทธศักราช
๒๕๒๐. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดจงเจริญการพิมพ์,
๒๕๒๐.
- ____. หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หมวดวิชาสังคมศึกษา
พุทธศักราช ๒๕๒๐. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดจงเจริญ
การพิมพ์, ๒๕๒๐.
- ____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑. กรุงเทพมหานคร :
ห้างหุ้นส่วนจำกัดจงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๑.
- ____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔. กรุงเทพมหานคร :
อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๓.
- สามัญศึกษา กรม. คู่มือการบริหารการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช ๒๕๒๔. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดจงเจริญ
การพิมพ์, ๒๕๒๔.
- ____. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔. วิชาอาชีพ ๑
(วช ๑) และวิชาอาชีพ ๒ (วช ๒) จำนวน ๘ เล่ม. เอกสาร
โรเนียวเย็บเล่ม.

๒. เอกสารจากการประชุมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร
ได้แก่ เอกสารต่อไปนี้

วิชาการ กรม. รายงานการสัมมนาศึกษานิเทศก์ และครูวิทยาศาสตร์ระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย ณ ศูนย์วัสดุการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
วันที่ ๒-๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๘. พระนคร : แผนกการพิมพ์
วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, ๒๕๐๘.

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร. ประมวลบทบรรยายเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร. ๒ เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ ๒. ชุดที่ ๑-๒. กรุงเทพมหานคร : ๒๕๑๗.

ศึกษานิเทศก์ หน่วย กรมสามัญศึกษา. คู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๒๔. เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม. ๒๐๐ หน้า

____. เอกสารชี้แจงปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา.
ศึกษานิเทศก์ หน่วย และโครงการพิเศษ สำนักงาน กรมสามัญศึกษา. มัชฌิม
ศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ และมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช ๒๕๒๔ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา.
เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม. ๘๖ หน้า.

สามัญศึกษา กรม และวิชาการ กรม. คู่มือการจัดทำตารางสอนสำหรับห้อง
เรียนที่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔.
เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม. ๑๒๓ หน้า.

สามัญศึกษา กรม. บนเส้นทางแสวงหาโฉมหน้าใหม่ของการศึกษาไทย.
ชุมทางวิชาการ รายงานการประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ ๔.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิชเนส, ๒๕๑๔.

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ. รายงานผลการประชุมปฏิบัติการ
การเพื่อปรับรูปการประเมินผลระดับมัธยมศึกษาตามโครงการ
ดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา. เอกสารโรเนียว
เย็บเล่ม. ๓๑ หน้า.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานการสัมมนาการมัธยมศึกษา
แบบประสมกับการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, ๒๕๑๔.

๓. เอกสารประเภทรายงานการวิเคราะห์ วิจัย และประเมินหลักสูตร
ได้แก่ เอกสารต่อไปนี้

วิจัยทางการศึกษา กอง, กรมวิชาการ. รายงานการวิจัยการศึกษา
สถานภาพของการจัดแผนการเรียนวิชาชีพ และการใช้แหล่ง
วิทยาการและสถานประกอบการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช ๒๕๒๑ (พฤษภาคม - ตุลาคม ๒๕๒๓). ไม่ปรากฏ
สถานที่พิมพ์.

____. รายงานการวิจัยการประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
๒๕๒๑ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ศีลธรรม พระพุทธศาสนา จริยธรรม
และประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
๒๕๒๗.

วิชาการ กรม. รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช
๒๕๐๓. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๗.

ศึกษานิเทศก์ หน่วย กรมสามัญศึกษา. การวิจัยเชิงวิเคราะห์จุดหมาย และ
โครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑
และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔. เอกสาร
โรเนียวเย็บเล่ม. ๒๒๔ หน้า.

ธิปไตย เกตุทัต ทร. รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูป
การศึกษา. สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย พิมพ์
เผยแพร่โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, ๒๕๑๘.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม
รายงานของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา. จำนวน ๔ เล่ม.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
ไทย จำกัด, ๒๕๒๑.

๔. เอกสารประเภทระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และคำชี้แจงของทางราชการ
ได้แก่ เอกสารต่อไปนี้

วิชาการ กรม. ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์,
๒๕๒๑.

____. ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และคำชี้แจงในการประเมินผลการเรียน
ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา,
๒๕๒๔.

๕. เอกสารที่ผลิตขึ้นในวารพิเศษ และเอกสารอื่น ๆ ได้แก่ เอกสารต่อไปนี้
ศึกษาธิการ กระทรวง. ๒๐๐ ปีของการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๖.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท). ๑๒ ปี
ของพัฒนาการศึกษาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ใน
ประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ชวนพิมพ์, ๒๕๒๗.

สวัสดิ์ จงกล. ร้อยปีการวัดผลการศึกษาไทย. เอกสารทางวิชาการอันฉบับ
๑/๒๕๒๗. สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย ร่วมกับ
คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดประชุมทางวิชาการ
เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ในวาระครบร้อยปีที่ทรงริเริ่มให้มีการวัดผลการศึกษาในระบบ
โรงเรียน ขึ้นในประเทศไทย. ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์.

ขั้นตอนที่ ๔ ทำการวิเคราะห์เอกสารที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก เพื่อหาข้อเท็จ
จริงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสังเขปข้อที่ระบุไว้ในขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

เป้าหมายของการวิเคราะห์	วิธีวิเคราะห์	ผลที่ได้
<p>วิเคราะห์ความเป็นมาของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ ในประเด็นต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหลักสูตร ๒. ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร 	<p>วิเคราะห์ความเป็นมาของหลักสูตรด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (content analysis) ในลักษณะความเรียง</p>	<p>ความเป็นมาของหลักสูตรแต่ละฉบับ</p>
<p>วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดประสงค์ของกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชาในหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อศึกษาประเด็นที่สำคัญ ๒ ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. หลักสูตรแต่ละฉบับมุ่งหมายจะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะทางด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และสมรรถกวีสัยอย่างไรบ้าง 	<p>วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชาด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (content analysis) เปรียบเทียบแล้วนำเสนอเป็นความเรียง</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. องค์ประกอบด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร ๒. การเปรียบเทียบองค์ประกอบด้านความมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาแต่ละฉบับที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๗
<p>วิเคราะห์เนื้อหาสาระและอัตราเวลาเรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๕ จนถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ เพื่อศึกษาประเด็นสำคัญต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. โครงสร้างของอัตราเวลาเรียน ๒. โครงสร้างของเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร 	<p>วิเคราะห์โครงสร้างของอัตราเวลาเรียนด้วยสถิติร้อยละ วิเคราะห์โครงสร้างของเนื้อหาวิชาด้วยการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง เปรียบเทียบอัตราเวลาเรียนด้วยตาราง และเปรียบเทียบเนื้อหาสาระเป็นความเรียง</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. องค์ประกอบด้านเนื้อหาสาระและอัตราเวลาเรียน ๒. การเปรียบเทียบองค์ประกอบด้านเนื้อหาสาระและอัตราเวลาเรียนของหลักสูตรแต่ละฉบับที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๗

เป้าหมายของการวิเคราะห์	วิธีวิเคราะห์	ผลที่ได้
<p>วิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอน ความหลักสูตรมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๑๔ ถึงพ.ศ.๒๕๒๗ เพื่อ ศึกษาประเด็นสำคัญต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. วิธีการถ่ายทอดความรู้ของกลุ่มวิชาหรือหมวดวิชาต่าง ๆ ๒. นวัตกรรมทางการศึกษาที่นำเข้ามาใช้กับหลักสูตร 	<p>วิเคราะห์กระบวนการเรียน การสอนที่ปรากฏในหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง</p> <p>ในลักษณะความเรียง สัม ภาษณ์ครูผู้ทำการสอนที่มี ประสบการณ์ตั้งแต่ ๑๐ ปี ขึ้นไปโดยสัมภาษณ์อย่างไม่ เป็นทางการ และเปรียบเทียบ เทียบกระบวนการเรียนการ สอนตามหลักสูตรต่างๆเป็น ความเรียง</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. องค์ประกอบด้าน กระบวนการ เรียน การสอนตามหลักสูตร ๒. การ เปรียบเทียบองค์ ประกอบด้านกระบวนการ เรียนการสอน ตามหลักสูตรแต่ละ ฉบับที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๑๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๗
<p>วิเคราะห์กระบวนการประเมินผลการ เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๑๔ จนถึง พ.ศ.๒๕๒๗ เพื่อ ศึกษาประเด็นสำคัญต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. หลักการวัดและประเมินผลการ เรียนตามหลักสูตร ๒. รูปแบบและขั้นตอนของการตัดสิน ผลการเรียน ๓. ระเบียบปฏิบัติของทางราชการ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียน 	<p>วิเคราะห์เนื้อเรื่อง (content analysis) ในลักษณะความเรียง สัมภาษณ์ครูผู้ทำหน้าที่นาย ทะเบียนวัดผลของโรงเรียน มัธยมศึกษาและเจ้าหน้าที่ สำนักงานทดสอบทางการ ศึกษา กรมวิชาการ แล้ว เปรียบเทียบกระบวนการ ประเมินผลการ เรียนเป็น ความเรียง</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. องค์ประกอบด้าน การประเมินผลการ เรียนตามหลักสูตร ๒. การ เปรียบเทียบองค์ ประกอบด้านการ ประเมินผลการ เรียน ตามหลักสูตรมัธยม ศึกษาแต่ละฉบับที่ พัฒนาขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ ถึง พ.ศ.๒๕๒๗

เป้าหมายของการวิเคราะห์	วิธีวิเคราะห์	ผลที่ได้
<p>วิธีวิเคราะห์อุปสรรคและปัญหาของการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ ไปใช้ ตามประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อุปสรรคและปัญหาอันเกิดจากตัวหลักสูตรทั้ง ๔ องค์ประกอบคือ ความมุ่งหมาย เนื้อหาสาระและ อัตรากำลังเรียน กระบวนการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล ๒. อุปสรรคและปัญหาในด้านการบริหารหลักสูตรอันได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ ปัญหาด้านอาคารสถานที่ ๑.๒ ปัญหาด้านบุคลากร ๑.๓ ปัญหาด้านการจัดแผนการเรียน ๑.๔ ปัญหาด้านความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 	<p>ทำการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (content analysis) สัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชา ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป</p>	<p>อุปสรรคและปัญหาในการนำหลักสูตรแต่ละฉบับไปใช้</p>

การนำเสนอข้อมูล

ผลการวิเคราะห์เอกสารต่างๆที่ผ่านการตรวจสอบด้วยเกณฑ์ภายนอกและ
เกณฑ์ภายในเรียบร้อยแล้ว ปรากฏว่าการจัดการศึกษาของไทยในช่วงตั้งแต่ พ.ศ.
๒๕๑๔ มาจนถึง พ.ศ. ๒๕๒๗ นี้อยู่ในระยะที่ใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ ๒ ฉบับแตกต่างกัน
อันเป็นผลให้ระบบการจักชั้นเรียนแตกต่างกันไปด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้แบ่งระยะ
การพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาออกเป็น ๒ ระยะ คือตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๔ จนถึง พ.ศ.
๒๕๒๐ ซึ่งใช้แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช ๒๕๐๓ ระยะเวลาหนึ่ง และตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๒๑
ถึง พ.ศ.๒๕๒๗ ซึ่งใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐ อีกระยะหนึ่ง การนำ
เสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ได้จากเอกสารจะนำเสนอไว้ในบทที่ ๔ เพียงบทเดียว แต่จะ
แบ่งออกเป็นตอนๆเพื่อให้มีความชัดเจนและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ ๑ กล่าวถึงพัฒนาการของหลักสูตรมัธยมศึกษาในช่วง พ.ศ.๒๕๑๔-
๒๕๒๐

ตอนที่ ๒ กล่าวถึงพัฒนาการของหลักสูตรมัธยมศึกษาในช่วง พ.ศ.๒๕๒๑-
๒๕๒๗

ตอนที่ ๓ กล่าวถึงการเปรียบเทียบหลักสูตรมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่
พ.ศ.๒๕๑๔-๒๕๒๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย